

Sygn. akt I PK 153/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa H. K.
przeciwko [...] Wyższej Szkole [...] w G.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 marca 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.
z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt VIII Pa [...],

I odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**II zasądza od pozwanej na rzecz powoda 120 zł (sto
dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

H. K. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku nauczyciela akademickiego w G. Wyższej Szkole [...] w G.. W dniu 5 listopada 2012 r. pracodawca wypowiedział powodowi umowę o pracę z uwagi na negatywną ocenę, o której mowa w art. 132 ustawy z dnia 27 maja 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Wyrokiem z dnia 28 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w G. przywrócił powoda do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy. Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 20 listopada 2014 r. oddalił apelację pracodawcy.

Przyjął, że negatywna ocena okresowa nie uzasadniała wypowiedzenia stosunku pracy.

G. Wyższa Szkoła [...] jako podstawę skargi kasacyjnej określiła naruszenie przepisów postępowania. W jej ocenie Sąd drugiej instancji uchybił art. 233 § 1 k.p.c. przez poczynienie sprzecznych z materiałem dowodowym ustaleń. Wnosząc o przyjęcie skargi pracodawca podał, że w sprawie wystąpiło zagadnienie prawne, sprowadzające się do pytania, czy sąd pracy jest uprawniony do dokonywania merytorycznej analizy oceny okresowej nauczyciela akademickiego, czy też powinien skupić się wyłącznie na weryfikacji procedury przeprowadzonej przez Komisję ds. Ocen Pracowników.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów umożliwiających skierowanie jej do rozpoznania.

Tytułem uwagi wstępnej należy zauważyć, że problematyczne jest połączenie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (opierającej się na dążeniu do wyjaśnienia materialnoprawnej podstawy sporu) z podstawami skargi kasacyjnej odnoszącymi się wyłącznie do kwestionowania ustaleń faktycznych. Pomijając, że zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a według art. 398³ § 3 k.p.c. skarga nie może zawierać zarzutów dotyczących ustalenia faktów, zwrócić trzeba uwagę na art. 398¹³ § 1 k.p.c. Przepis ten przewiduje, że Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zgłoszonych podstaw. Oznacza to, że wbrew intencji skarżącego przyjęcie skargi do rozpoznania nie prowadziłoby do przesądzenia postawionego problemu prawnego (wobec niezgłoszenia adekwatnego zarzutu).

Zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinno mieć charakter istotny. Właściwość tą należy powiązać z jego znaczeniem dla rozwoju prawa, czy też charakterem precedensowym, umożliwiającym ujednolicenie orzecznictwa w innych podobnych sprawach. W rezultacie istotne

zagadnienie prawne nie występuje, jeśli określony kierunek interpretacyjny jest powszechnie przyjęty w orzecznictwie i literaturze przedmiotu.

Granice dopuszczalności sądowego weryfikowania okresowej oceny nauczycieli akademickich właściwie nigdy nie wywoływały rozbieżności. W wyroku z dnia 28 kwietnia 1997 r., I PKN 116/97 (OSNP 1998 nr 5, poz. 148 z aprobowaną glosą P. Kucharskiego, Radca Prawny 2000 nr 5, s. 142) Sąd Najwyższy przyjął, że prawidłowość (rzetelność) negatywnej oceny mianowanego nauczyciela akademickiego podlega kontroli sądu pracy rozpatrującego powództwo o przywrócenie do pracy. W uzasadnieniu tego wyroku stwierdzono, że uczelnie wyższe korzystają ze znacznej autonomii w zakresie swego funkcjonowania. Jednak nie oznacza to, że uczelnia wyższa jest uprawniona do arbitralnych i niepodlegających ocenie sądu poczynąń wobec własnych pracowników. Oznaczałoby to bowiem naruszenie jednego z podstawowych praw człowieka - prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły sąd (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2012 r., II PK 155/11, OSNP 2013 nr 3-4, poz. 31). Nauczyciel akademicki może więc kwestionować nie tylko naruszenia o charakterze proceduralnym ale także i zasadność negatywnej oceny okresowej. Na tym nie koniec, gdyż w orzecznictwie wykształcił się i ugruntował pogląd, zgodnie z którym możliwość merytorycznego podważenia oceny nie jest uzależniona od rozwiązania stosunku pracy z tej przyczyny. Sprawa o kwestionowanie oceny okresowej jest bowiem sprawą zakresu prawa pracy, której rozstrzygnięcie nie musi być związane z rozwiązaniem stosunku pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2011 r., I PK 10/11, OSNP 2012 nr 19-20, poz. 233; z dnia 24 marca 2015 r., I PK 201/14, LEX nr 1677793 z akceptującą glosą K. Żywolewskiej OSP 2015, nr 12, poz. 112 oraz postanowienie z dnia 16 marca 2000 r., I PKN 723/99, OSNP 2001 nr 17, poz. 535).

Znając jednolite stanowisko Sądu Najwyższego, akceptowane w piśmiennictwie, a także uwzględniając stanowisko sądów obu instancji, staje się jasne, że zagadnienie prawne podniesione przez pozwanego nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W rezultacie zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., przy niewystąpieniu pozostałych przyczyn określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.

Kierując się regułą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., stosowaną w postępowaniu kasacyjnym z upoważnienia art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., Sad Najwyższy zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w wysokości wskazanej w § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r. poz. 490 z późn. zm.).